

UJPEST

SZERKESZTIK:

NEGYEDI-SZABÓ BÉLA és MIKLÓS MÓRIC.

SZERKESZTŐSÉG: DEÁK-UTCA 36. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 6 K. Negyedévre 1.50 K.

Félévre . . . 3 .. Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik vasárnaponként.

KIADÓHIVATAL:

TAVASZ-UTCA I. SZÁM.

Telefon: 72-25.

És mégis mozog a föld...

Hát megtörtént, aminek történnie kellett. És nem az történt, amit mi kívántunk. De azért nem sopánkodunk. A nagy természet fő, mozgató törvényeit ismerjük. Nincs semmi természetellenes. Amit a természet alkot, az természetes, annak az Erő vaskövetkezetességű törvényei szerint így kellett alakulnia. A tifusz, a kolera, a tüdővész nekünk káros dolgok, de nem természetellenesek. A hülyék, az idétlének, az örültek és még a gazemberek is a természet képződései. A cselekvő okok hatása más nem is lehetett belőlük.

Tisza István levelet írt 1904 őszén Ugrán és Ugró Gyula polgármester lett 1907 nyarán Ujpesten. Ez az egész. Zsoldos János hatalom, sőt annál több, a hatalom fogalma volt Ujpesten. Jött az ugrai levél, kezdődött a politikai harc és Zsoldos hatalma és népszerűsége egyre fokozódott. A „lehetetlen” szó már az ő szótárából is kiveszett volt. Minden illetékes hatóság jóváhagyta az ő intézkedéseit.

De a vármegye is hareba szállt és Zsoldos elkésett egy perccel, egy buta kőben megbotlott és „va banque”-ot játszott. A sakktábláján egy figurát rosszul tolt fel. Az a szolgabíró, aki a darabontidőben 2 frt napidíj mellett akart a község-házára jönni, nemzeti hős lett és Zsoldos János megbukott és üldözött vad lett. Mert elkésett egy perccel és nem tudta idejében elkiáltani, hogy „éljen a haza!” Ez az egész. Semmi más. És ez nem képletes beszéd. Szó szerint így van.

És ha Zsoldos idejében nemzeti hősnek csap fel, akkor ma is a régi rend ragyog a maga teljes pompájában. Ugyanaz a szolgabíró és ugyanaz a vármegye, amely ismerte Zsoldost és az ő ténykedéseit, a Fehér Márton súlyosabbnál súlyosabb feljelentéseire Zsoldos Jánosnak ártatlansági és tisztasági bizonyítványt állított ki; de a Boros Mór feljelentésecskéjére, amely

talán tizedrészét sem foglalta magában a Fehér Márton vádjainak, Zsoldost felfüggesztették és hivatalvesztésre ítélték.

Ne értsen félre bennünket senki. Semmi közünk Zsoldoshoz. Több tanujelét adtuk annak, hogy merünk vele szembeszállni, mint azok, akik most marják és hozzák és viszik az adatokat ellene. Mi csak a könnyörtelen tényeket soroljuk fel. Ez pedig az, hogy Zsoldos János 1906 június hó 2-án egy esőpöccel sem volt bűnösebb, mint 1904-ben vagy 1903-ban, és ugyanazok ítélték el, akik felmentették. Ezen bizony egy millió hazafias szólam sem változtat.

De Tisza István levelet írt, Zsoldos Jánost elcsapták és a hatalmat az ellenségei kezébe adták. A lavina megindult. Csodálatos, vagy nem is olyan csodálatos rohanás kezdődött. A pirinyó kisebbség egy szemforgatás alatt többség lett. Akik marták, gyalázták, gyilkolták a volt ellenzéket, átrohantak hozzá és az ütésre emelt kéz nem ütött, hanem ölelt. Akik a rongyos, a koldus, az ellenzéki Ugró legveszedelmesebb ellenségei voltak, a trónra ültetett Ugrónak és az ő rendszerének legfanatikusabb katonái lettek. A szemérmetlenebbek minden meggondolás és minden szégyen nélkül tették. A jezsuiták, az alattomosak, a szerény lilomok lassanként jöttek és csempészték be magukat a táborba.

A trón fényes dolog, még ha a hülye Dobzse László vagy az örült Caligula ül is rajta. Magához húzza az erőseket, akik rabolni akarnak és a gyengéket, akik az erősektől félnek.

Jött mindenki és az volt a tisztességes ember és hazafi, aki minél előbb rugta meg a régi barátait, és aki minél előbb rugta fel a régi pártját és elveit. Jött mindenki. A hivatalnokok, a vállalkozók, a kereskedők, a gyárosok, a tanárok, a tanítók és mindenki, aki keres valamit vagy

fél valamitől. Láttuk a választásokon.

Ez Ujpest története Zsoldostól Ugróig, Szenvedély nélkül, pártoskodás nélkül. Hídegen nézzük, mert semmi közünk hozzá. Boncoltuk, mintha békát tettek volna az asztalunkra, a szívünkkel az egyik oldalon sem vagyunk. Legfeljebb talán egy kicsit szeretjük azt, akit üldöznek. Mert tudjuk, mi az, üldözöttnek lenni.

De elveinket az egyik oldalon sem találjuk és nem is találtuk. A régi érat nem sajnáljuk, mert mindent a hatalomért, az érdekekért tett. Elvekről, meggyőződésről mit sem tudott, terjesztette a mételeyt, az erkölcsi érzéketlenséget, de az újnak sem örülünk, mert a pizsoknak, a protekcionak, a pajtáskodásnak, a klikknek, az erőszaknak csak akkor ellensége, ha Zsoldos-huszárokról, darabontokról és demokratákról van szó. De cimborának mindent szabad. Az elvekről szólván pedig azt látjuk, hogy összeesomagoltak mindent, hátramaradottságot, gyűlöletet, reakciót, klerikalizmust, munkásgyűlöletet, betüirtözést és világosságiszonyt, és ezt elnevezték hazafiasságnak, mert nemzeti színű papirosba esomagolták be.

Mi azonban látunk és tudunk mindent, egy kis esomagoló papiros minket el nem bolondít, annál kevésbé, mert úgyis rongyolódik már az a kis nemzeti színű papiros, amibe beletakarták az ócska rongyaikat, és kilátszik, hogy mi van benne.

Mi hát meg nem állunk, meggyünk előre és gyűjtjük a mi kis mécesekskéinket, hogy valamiképp lássanak azok, akik utánunk börtörkálnak. És gyűjtjük addig, amíg feljön a nap és világosság borítja el a természet gyönyörűségeit.

És ha ráfeküdt is a sötétség a városra, a nap mégis csak felkel, mert:

Mégis mozog a föld...

Látványosság!!²⁴ A „DEMOKRATA“-kávéház TELEFON: 43-39.

Árpád-ut és Rózsa-u. sarok. Tulajdonos **Feldmann József.**

Lapunk mai száma 8 oldal.

A forrongásból.

Tehát megtörtént. A tiszta, a becsületes, az okos választónép megválasztotta a maga vezetőit. És ha igaz az, hogy amilyen a nép, olyan vezetőket érdemel, akkor ezekről a vezetőkről szomorú szívvel következtünk vissza azokra, akik között ezek a legkülömbek. Milyenek lehetnek még azok!

*

De hát nem is kell azon sokat tündönni. Az emberi aljasság megmérhetetlen mélységekbe bocsátkozik. Az elvtelenség orgiákat ült. A Macaulay esodálatos tollára való dolgok történetek itt. Csak ő tudta az emberi jellemtelenség igazi történetét leírni. A mi tellunk gyöngé erre.

Tegnapról mára demokratából 48-as lett. És ez nem képletes beszéd. Szó szerint kell venni. És aki négy hete vedlett át, az már a 48-as párt oszlopa lett és megvetéssel nézte le azt, aki csak két hete vette elő az okosabbik eszét.

*

De úgy látszik, legjobban mégis csak azt becsülték meg, aki a legrövidebb ideje lett a híhű párt tagja. Minél később jött valaki, annál kedvesebb lett. Jöttek a megzoltánosodott zoltánok, a megkurucosodott makszik, a nedvennócsás bernátok, samuk, izidorok, mártonok, sőt még kőnmórok is. És kedvesek voltak az Úr előtt. Mert kedvesebb az Úr szemében egy megtért bűnös, mint kilencvenkilene jámbor.

*

Igy hát senkise merje mondani, hogy a demokraták megbuktak. Ördögöt, győztek ők. Csak helyzetet változtattak és jelöltől, választóttól ott lehetett őket a kormánypartban látni. Ha megnéztük a jelöltek névsorát és a szavazók szavazását, meglepődéssel láttuk, hogy ez az új bolt csak a régi. A régi firma megbukott, hát új firmát tettek ki, és legyünk őszinték, hozzá vannak ők szokva a firmaváltoztatáshoz.

*

No most legyetek antiszemita, a ki áldóját! Ezt nagyszerűen csináltátok, fiuk! — Aba wie wema jetzt té jud'n auszaschmeiszn?... Most próbáljátok meg! Belementek kutyástól-macskástól, lovastól és szamarastól a negyvennyolcas kormánypartba. Mert hát hol lehetnének máshol, mint a kormánypartban? És ha Loyola Ignác volna a kormánypart gazdája, még akkor is ott volnának ők.

*

Zsoldos János irigykedve nézheti a mostani alakulást. Az ő idejében az ellenzékiet csak titokban lehetett fogadni és közvetítők útján velük érintkezni. De ma? Az ellenzék gyöngyei ott ragyognak a kormánypart koronájának kellő közepén. Mert ellenzéknek lenni keserves dolog, mikor ők hozzá vannak szokva a kormánypartisághoz. Gyerünk csak vissza az egyiptomi húsosfazekakhoz.

Választások.

Gyülekeznek.

Hétfőn, azaz 12-én reggel 8 órakor a község- immár városházán összegyűltek a pártvezérek, választási elnökök, bizalmi férfiak és mind azok, kik nélkül nem lehet választásokat rendezni. Összegyűltek és kezdetét vette az az aktus, melynek vége boldoggá tette a trükkökben utazó nagy kormánypartot.

Ugró Gyula szemlét tart.

Ugró Gyula, eme alkotmányos küzdelem főrendezője, szemlét tartott és kezeit dörzsölte, miközben konstata, hogy biztos az esély, ha az ember kormányparti... És később egy-két koalíciós vezérférfiú jelentette suttyomban az al-fő-más-rendű vezéreknél: Miénk már Ujpest, a szurdai Weisz is megjött, a választójog gyáros. Robert von Weisz de genere Szurda in Altöfen...

Jakab Géza választási elnök elvégezte a szokásos ceremóniákat, melyeket a törvény kérésselhetlenül megkövetel.

Óvás a törvénytelenység ellen.

Dr. Kis Sándor, az egyesült községi ellenzéki pártok elnöke, bejelentette óvását a választás ellen. Jegyzőkönyvbe kérte vétetni, hogy ez a választás törvénytelen, mert a választási névjegyzéket nem tekintették meg a választók, a felebbezések nem intéztettek el, és végül, mert a választást nem a törvény intencióinak megfelelően tüzte ki az alispán. Dr. Kis óvása felvételre a jegyzőkönyvbe és a kormánypart szenzációs diadalára, már a születés első percében rásütötték a törvénytelenység bélyegét.

A diszfelvonulás. Jönnek a pacalosok.

9 órakor megalakult a kerületek szavazatszedő küldöttsége. És felvonultak a választók. A kormányparti szavazók csoportosan jöttek, erősen őrizve a buzgó képviselőjelöltek által. Valahonnan messzi Transvaal környékéről érkezett daloskedvű csapat, egy pálcára akasztott valamit cipelt. Mesziről nézve ugylátszott, mintha a botra erősített gyanus fehérség törülköző lenne. Később kitudt, hogy az egy fehér zászló, a II. kerületi pacalosok fehér zászlója. Mely arról tett bizonyosságot, hogy a pacalosok híhű 48-as kormánypartiak. A tulajdonképpen háré csak az I. és IV. kerületben volt.

Lehel dolgozik.

Az I. kerület ellenzéki voksei szép számmal gyülekeztek. Maguktól jöttek, míg a kormánypartiatat fiakkeron hurcolták be a buzgó és erőszakos kortesek. Az I. kerületben Hédevári Lehel képviselő és az egész ügyvédi irodája erősen gyártotta a hangulatot. Miközben még benn az urna, előtt is kapacitáltattak az ellenzékiek. És így sikerült 20-30 szavazatnyi többséget szereznie a kormánypartnak; légyen ez dicsősége városunk pártatlan képviselőjének. Ugyanese megjelent az I. kerületi választóhelyiség előtt a szintén népszerű Sudik, az ismert díjbirkózó, kit táviratilag rendelték haza Konstantinápolyból és akinek kötelessége lett volna belekötni az ellenzéki választókba. De Sudik, a díjbirkózó, ezt nem tette, s így érdemtellenül vette fel a 16 korona napidíját, mely neki pontosan kiszolgáltatta a kormánypart pártkasszájából. Szóval, a képviselővel, díjbirkózóval dolgozó kormánypart délután 2 óra felé birtokában volt a *közbizalomból* keletkezett többségnek...

Jellinek, mint szurdai Weisz Róbert mentőangyala.

A IV. kerületi kormánypart nem rendelkezett se képviselővel, se díjbirkózóval, de ahelyett ott hareolt a kitűnő Szurdai Weisz, a voksgyáros, Jellinek, a szavazatszallító és Wellin igazgató, ki arra ügyelt, hogy az alkalmazottjai, meggyőződésüket követve, szavazzanak... Csoportokba osztva szállították a pamutgyár munkásait. Muszáj volt szavazniok. Akár tudtak magyarul,

akár nem. Az elnökség velük szemben odáig is elment, hogy németül kérdezte tőlük a szükséges kérdezni valókat. De ők még németül sem válaszoltak. Hisz beszélt helyettük a szavazatszallító, ki az ellenzék bizalmi férfainak tiltakozása dacára; egymásután diktálta be a választók neveit, sőt a szavazó cédulákat is ő adta át az elnököknek. A pamutgyár munkásai eldöntötték a IV. kerület sorsát. Délfelé biztos volt ott is a kormánypart diadala. Az ellenzék bizalmi férfiai kijelentették, hogy óvást emelnek a választás ellen, s hogy nem írják alá a jegyzőkönyveket. Az ellenzék eme biztosnak vélt kerülete is, behódolt a kormányparti eszközökkel dolgozó — függetlenségi kormánypartnak.

A szűztiszta spriccer-kerületek.

A II., III. és V. kerület szintén a kormánypart tulajdonába ment át. Könnyen, ugyszólván erőszakos eszközök nélkül. A többnyire iparos választók belátták, hogy a *honzaza* érdeke követeli, hogy Ugróék győzzenek. Hogy meg lesz a *magyar vezényszó*, a *magyar udvartartás* stb., stb., ha a függetlenségi lista győz. Ez a tudat, ez az ügyesen szuggerált hit eredményezte a fényes sikert, a szenzációs győzelmet. A „Jó angyal”, a spiritiszta szeanszokról ismert „Jó angyal” segítségükre volt...

Az ellenzék jelöltjei.

Az ellenzék jelöltjei a következők voltak:

I. kerület. Rendes tagok: Dr. Varázseji Béla, dr. Venetianer Lajos, Wolfner Tivadar, dr. Kis Sándor, Benkovics Imre, dr. Kálmán Ödön, dr. Cserba Dezső, Ehrenwald Vilmos, Hádl József, Schön Bernát, Lenkey Márton, Tihanyi (Schwarz) Géza, Bodor Márk, dr. Várady Pál, Liechtenstein Hermann, Khész János, Steiner Bertalan, Freund Vilmos, Arányi Adolf, Csillag Ignác. — Póttagok: Dieskö István, Spitzer Mór, Deucht E. Lajos, Nasser Samu, Neufeld Fülöp.

II. kerület. Rendes tagok: Leiner Samu, Pintér József, Bak József, Vágó Miksa, Böhm Oszkár, Murányi Iván, Kerschen Mihály, Német Adolf, Fuchs Antal, ifj. Réger János, Bárány András, Fürst Albert, ifj. Rábel Péter, dr. Steiner Henrik, Török Ignác, Friedrich Vendel, Zűs Samu, Hartmann János, dr. Kont Izor, Postelberg Viktor. — Póttagok: Nagy Oszkár, Winternitz Márkus, Lipner Ede, Béla György, Zsótér Vilmos.

III. kerület. Rendes tagok: Cserba Ferenc, Egyessy Géza, dr. Oszmann Mór, Czukkelter Ferenc, Pap-Szilágyi László, Vuskits József, Boldog Kálmán, Brankovits György, Polifka János, Beres József, Guth Pál, Óváry Lipót, Ernszt Dávid, Mészáros Agoston, Bergsmann Samu, Záhorszky Pál, Szeniezey Árpád, Antony István, László Endre, Kondermann Sándor. — Póttagok: Kovács József, Zettl János, Mihok József, Kriszt József, Petőte Endre.

IV. kerület. Rendes tagok: Réthy Ferenc, Horn Ferenc, Negyedi-Szabó Béla, Pintér J. Antal, Inczedy Gyula, Ladányi Emil, Neufeld S. József, Takács Adolf, Liechtenstein Ignác, Földes István, Heimler Alajos, Fuchs Antal, Waldner Dezső, Bleyer Hermann, Guth Pál, Kovács János, Dorner Nándor, Schégerin Miksa, Klein Bertalan, Gráner Adolf. — Póttagok: Kaán Henrik, dr. Darvas Béla, Szlávik Béla, Lefkovic Miksa, Putz Miksa.

V. kerület. Rendes tagok: Klaudy Lipót, Brichta Gyula, Geduly Lajos, Hauptstatter Ferenc, Reesehy Kálmán, Turcsányi Pál, Szabó Kálmán, Breisach Eberhard, Beeska János, Haraszthy Kálmán,

„ELITE“-kávéház

Apponyi-utca 48. szám.

(Volt Központi kávéház.)

Jó italok, szolid áruk,
uj amerikai tekeasz-
talog, összes bel- és
külföldi lapok.

Teljesen ujonnan felszerelve.

Tulajdonos: REICH MÓR.

TELEFON 44-65.

Urbán Fülöp, Seer István, Vincze Ignác, Schwartz Bernát, Almási Pál, Báthori Dezső, Varga Vince, Barca Márton, Ligeti Antal, Jung Antal. — Póttagok: Kervecs Róbert, Kikillay János, Stubenvohl József, Engler Ignác, Galicza János.

Leadatott mind az 5 kerületben 1897 szavazat. Az egy-kerületekben a szavazatok így oszlottak meg: I. ker. 309; függetlenségi 202, demokrata 107. II. ker. 292; függetlenségi 272, demokrata 20. III. ker. 265; függetlenségi 260, demokrata 5. IV. ker. 279; függetlenségi 215, demokrata 82. V. ker. 234; függetlenségi 231, demokrata 3.

Kik nyerték el az erénydíjat?

Megválasztott képviselők:

I. kerület. Rendes tagok: Altvehr József dr., Choboth Mihály, ifj. Csapó József, Csermák Károly, Farmathy István, Fornheim Zsigmond, Fuchs Samu, Hadl József, Hédervári Ernő dr., Klein Ignác, Klima Lajos, Lang Géza, Leiner Miksa, Lenkei Márton, Urbán István, Ulrich József, Varázséji Béla dr., Venetianer Lajos dr., Wolfner Tivaar, Dózsa Albert. — Póttagok: Víz István, Gallay Mihály, Kőrösi Lajos, Szeidovitz Ferenc, Székely Bálint.

II. kerület. Rendes tagok: Altenbach Ferenc, Aschner Lipót, Fehér Ferenc, Fornheim Gyula, Gerlóczy Gyula dr., Horváth Lajos, Konyha Géza, Kovács Tóbiás, Leiner Zsigmond, Marczinkievicz Antal, Mártonffy Emil, Mauthner Zoltán, Murányi Iván, Palinay Levente, Samal József, Seligman Jenő dr., Spitzer Armin, Török Ignác, Ugró Gyula dr., Zák Alajos. — Póttagok: Deucht Géza, Zsóter Vilmos, Dingl Péter, Engelmann János, Takács Emil.

III. kerület. Rendes tagok: Barát Lajos, Boros Mór dr., Csepreghy Pál, Emmerling Rezső, Herczog József, Hesz Károly, Hladik Nándor, Hóbert Béla, László Endre, Mádé János, Pohl Károly, Polifka János, Tyrmann József, Teszárík Antal, Vágner Jenő, Vnuk Lajos, szurdai Weisz Róbert, Vuskics József, Záhorszky Pál, Ziegler József. — Póttagok: Musits Géza, Takács Gyula, Martinovics József, Kettner Lajos, Szimon László.

IV. kerület. Rendes tagok: Barca Márton, Fejes István, Földes Armin, Fornheim Izidor, Garay Ferenc, Horn Ferenc, Greizinger István, Hermann Tivadar, Horváth József, Jung Péter, Korányi Jenő, Nagy Sándor, Piszter Vince, Pótz Mihály, Rein Károly, Réti Ferenc, Sternthal Miksa, Theész János, Turnay Pál, Vankó István. — Póttagok: Kondermann Sándor, Hetesy István, Kocsány Mihály, Szabó Károly, Szabó Ignác.

V. kerület. Rendes tagok: Bendász János, Bulicsék Ferenc, Ehrenwald László, Farkas Lőrinc, Györffy Kornél, Jakab Géza, Kirschner Lipót, Krisztics Ede, Kechner Ferenc, Lövy Sándor, Perich Károly, ifj. Perich Károly, Sarudy János, Schneider József, Sonnenfeld József, Siebold-Adám, Tomcsányi Árpád, Vanyek Béla, Vlasics József, Vnuk Gyula. — Póttagok: Fizenetz György, Borzensky József, Safranovits Márton, Vlassák Vendel, Fehér Gábor.

Tehát az egész vonalon győztek a kormánypártiak. A „per schup“ választás sikerült.

Az ellenzék bizalmi férfai nem írták alá a választási jegyzőkönyveket; imígyen adtak kifejezést tiltakozásuknak.

Az ellenzék megfellebbezi ezt a választást, és ha van jog, törvény, igazság: nemsokára újra választunk, még pedig díjbirkozók, választási vigécek, győzelmi ügynökök és képviselők befolyása nélkül.

Ez nem volt választás. Ez a kormánypárt jól sikerült kinevezési manővere volt...

Riporter.

Közgyűlés.

A friss, új képviselők szívszorongva várták a szerdai napot. Hangos jó kedvvel vonultak be a közgyűlési terembe, mely 200 ember számára nagyon is szűknek bizonyult. Csak 180 hely várta városunk képviselőit. Pedig a mezei hadak is megjelentek, a kormánypárti póttagok. A városmányos állapotban lévő községi politikusok; akik — bár nem tehetnek róla — irigykedve tekintenek a szerepelhetés örömeiben részesülő rendes, valóságos képviselőtestületi tagokra.

A demokraták is eljöttek, pártelnökük: Dr. Kis Sándor vezetése alatt. A baloldalon foglaltak helyet. Óriásnak tűnt fel mellettük a kormánypárt.

Pontban délelőtt 11 órakor megérkezett Fazekas alispán. A városháza előcsarnokában a község tisztikara várta Ráday Antal főjegyző vezetése alatt. A szokásos szónoklatok elhangzása után, a képviselőtestület küldöttsége: Hédervári Lehel, Varázséji Béla és Jakab Géza meghívták az alispánt a közgyűlés megnyitására.

A közgyűlési teremben dr. Ugró Gyula bíró intézett beszédet Fazekas alispánhoz.

És azután Fazekas Ágost alispán megnyitotta Ujpest város első közgyűlését...

Ugró kellemezteti magát.

Ugró Gyula bíró a következő szavakkal üdvözölte a vármegye alispánját:

Nagyságos alispán úr! Minden ember életében van egy örömteljes perc, mely egy egész életre kiható esemény. Ugy a társadalomban, mint a jogi életben. Ez a perc azután maradandó nyomot hagy maga után és ez következett el akkor, midőn belépett ide nagyságod! A férfikorba lépünk át a gyermekorból, ahová többé nincs visszatérés. Hosszu idő óta rá érett már ez a város a változásra, de talán a törvény hiányos intézkedései folytán, talán föltötes hatóságai miatt nem történt meg eddig. Mint az ember eléri férfikorát, ugy kéne a városnak is megalakulnia, ha a lakók egy bizonyos nagy számát eléri.

Most végre azonban teljesül a régi kívánság, várossá alakulunk nagyságod jóakaratóból. Részrehajtatlanul, pártatlanul intézte ügyeinket és szerény hálánk nyilvánul most ebben a pillanatban, midőn ígérjük, hogy követni fogjuk azokat az eszméket, melyekért nagyságod áldozni és küzdeni tudott. A közigazgatás az élet. De nem maguk a rideg paragrafusok, hanem aki azt irányítani is tudja, kiben lélek van. Ilyen nagyságod és kérem vezesse e sokat szenvedett községet a városok sorába, vezesse a fejlődés és haladás útján.

Egy beszéd, úgy, ahogy elmondták.

Fazekas alispán az üdvözlő beszéd után pár előterjesztést akar tenni:

„Ünnepre jöttünk ide: a haladás ünnepe. A szelek mérgét nemesen kiálták, sok Charybdisz közt, sok ezer vizzályban izzada orcájuk azoknak, kik ma itt összegyűltek. De ebben a munkában nemesak azokat illeti a dícséret, kik jelen vannak, de Ujpest város nagy közönségét. Azt mondta ugyan a község utolsó bírāja, hogy az átalakulás a felsőbb hatóság érdeme; ez nem egészen ugy van, mert a község lakóiban lévő őserő, munka, szorgalom, szellemi- és anyagi képesség volt az, amely miatt Ujpest kinőtt az eddigi kicsinyes községi szervezetből és nagyobbra, hozzáértőbbre van szüksége. Ujpestnek nem volt pártfogója, csak a saját szorgalmából tudta megteremteni a mai napot. És a garancia a jövőre nézve. Mert fel kell annak virulnia, mely senkitől sem — Istent kivéve — nem kér semmit és lehetetlen, hogy ily körülmények közt a maga elé tűzött célt el érni nem tudja. Ebből az alkalomból szívélyesen üdvözlöm Ujpest város közönségének képviselőit, kik el tudták érni az eredményt. Ha nem lett volna az eszményi erő, ma nem gratulálhatnánk önöknek. (Nagy helyeslés.) Az ülés jegyzőkönyvének vezetésére Vrányi Teofil jegyző urat kérem fel.

Áttérve a tárgysorozatra a következőket vagyok bátor előterjeszteni. Mikor a belügyminiszteri leiratot kaptam, mely a várossá alakulást megengedi, a törvény rendelkezései szerint intézkedem és a község képviselőtestülete is intézkedett, mikor a virilis lajstrom összeállítására küldöttséget választott. Ezt jun. 2-án összeírták, kihirdették és 15 nap alatt a felebbezések is be lettek adva. A lajstromnak jogerősnek nem kell lennie, de el lévén készítve, nem akadályozza a város megalakulását. Megfelelőleg intézkedtem a további ügyekben. A község a választók összeírására választmányt küldött ki. A választmány elvégezte dolgát, öt napra közszemlére kitette. Ez ellen végtelen sok észrevétel adatott be, melyeket az illető választmány mind el fogadott. Ez ellen már sem észrevétel, sem felebbezés nem adatott be és ennél fogva el volt rendelő a választás. Megalakítottuk még az igazoló választmányt. Magam részéről Csermák Károly és Varázséji Béla urakat neveztem ki, míg a községi képviselőtestület dr. Kis Sándor és dr. Boros Mór urakat küldte ki.

Ily előzmények után — melyekről kijelenthetem, hogy a *legtörvényesebbek* (?) voltak — a képviselőtestület megalakulását nem akadályozhatja semmi. Lehet, hogy nem mindenkit elégitett ki a választás eredménye, lehet, hogy felebbezések adatnak be, de ezek nem tartoznak ide. (Eljenzés.) Most pedig kihirdetjük a képviselőtestület virilis- és választott tagjait.

„Az ágy”
HENRI LAVEDAN szenzációs műve

most jelent meg a legjobb magyar fordításban. Ára 80 fillér.

Kapható minden hazai könyvkereskedésben és a kiadó Heltai Béla (Budapest, IV., Váci-u. 16.) útján 90 fillér előzetes beküldése ellenében bérmentve.

A felolvasás után, melyet lapunk más helyén közlünk, újra az alispán ur szólalt fel:

„Ezennel a város képviselőtestületét megalakultnak nyilvánítom és szívem mélyéből, igaz lelkesedéssel üdvözlöm. Tudom, meg vagyok győződve, hogy át vannak hatva a hivatás fontosságától, a felelősség érzetétől, melyet nemcsak a törvény, de Ujpest közönségének bizalma folytán önökre hárult. Ez már magában fokozott munkát, nagy erőt, egész odaadást kíván. De még nagyobb mértékben igénybe veszi önöket az átalakulás alkalmával önök elé tölülő a város legfontosabb ügyei, melyeket higgadtan és nyugodtan kell elintéznük. De bármily nagyok is kötelességeik, én a magam részéről meg vagyok győződve, hogy teljesíteni fogják. Az alkotások terén nagy eredményeket csak úgy érhetnek el, ha lesz önökben erő, akarat és szellem, keresztül vinni, amit akarnak. Csak arra kérem a testületet úgy, mint az egyeseket, hogy mindig a közös előmozdítása vezesse önöket és ha összekülömböznek is — hisz ez az emberi gyarlóságához tartozik — de odáig ne menjenek, hogy mivel tartoznak a trónnak (mivel tartozunk mi a trónnak?) és a hazának.

És végül magamról is szólok pár szót. (Halljuk!) A törvény a princípálitás jogával az alispánt ruházza fel. Ezt a felsőbb hatalmat én teljes erővel, szigorúsággal gyakorolni is fogom abban a tudatban, hogy ez önöknek örömet fog hozni. Kitaró munka után, az eredmény, a haladás, el nem maradhat. Csak egyet kötök ki, hogy az autonómia a városé, mégpedig a városnak szent tulajdona legyen. Ha ezt figyelmükbe tartják, a testület tekintélyes lesz, ha csak egy szikra is magyar nemzet autonómiájában, de ezt nem esorbitálni, hanem nagyobbítani kell. (Általános helyeslés.) A törvény által korlátok vannak előírva: ezeken túl menni nem fogok. (Helyeslés.) Nemesak ellenőrzést fogok gyakorolni, de hozzá csatlakozom a városban minden mozgalmhoz, mely haladást jelent, de kívánom, mindenütt és mindenben az autonómiát. (Helyes! úgy van!) Ez az, melynek megsértését megemészteni, soha megboesítani nem tudom. Ebben a reményben, hogy az autonómia megsértése távolról sem fog soha megsértetni, még egyszer megalakultnak jelentem ki a képviselőtestületet. (Helyes.)

Áttérnek a közgyűlés sorozatának harmadik pontjára.

Október 1-én kimondta a község, hogy Ráday Antal jegyzőt, mint közigazgatási, Hevesi Vilmos jegyzőt, mint adóügyi, Hoffer Mihály mérnököt, mint gazdasági tanácsost fogja átvenni a város. Ezt hagyta csak jóvá a felsőbb hatóság és kéri az alispán az erre vonatkozó határozatot megújítani. A határozatot a képviselőtestület megújítja.

Az osztozkodás.

Előterjeszti az alispán azokat az állásokat, melyek eddig nem voltak és melyeknek szervezése szükségessé vált. Ilyen állások:

a polgármesteri állás	6000	korona évi	fizetés,
800 korona lakbér.			
a főszámvevői állás	3200	kor. évi fizetés	
a pénztárosi „	3000	„ „	„
az áruasz. üln. „	3200	„ „	„
a főügyészi „	2000	„ „	„
a közgyámi „	1200	„ „	„

Az alispán az állások szervezését elfogadottnak mondja ki, úgy okoskodva, hogy a hallgatás, beleegyezés.

Törvénytelen a végleges választás.

Ezután dr. Kis Sándor jelentkezik szóra: „Tisztelt közgyűlés! Nagyságos alispán ur! Épp azon kötelességnél fogva is, melyre az alispán ur a képviselőtestületi tagokat figyelmeztette: fel kell szólalnom, mert szomorú volna, ha a képviselőtestület első intézkedése már a törvénnyel ellenkeznék. A szabályrendelet nincsen meg, ezért kérem az állások szervezését,

de különösen a járulékokat ideigleneseknek kimondani, mert ellenkező álláspontban kénytelen vagyok kijelenteni, hogy a dolog törvénytelen.”

Fazekas alispán: Kijelentem, hogy nem jövünk ellenkezésbe a törvénnyel, mert ezekről az állásokról intézkedni kell és ezeket szervezni kell. (Helyeslés az Ugró-párton). Nem áll fenn semmi akadály annak, hogy a szabályrendeletben másképp vegyék fel.

Dr. Kis Sándor: Félreértett szavainak helyreigazítása címén kér szót. Nem mondta, hogy az állások szükségtelenek, csak azt kérte, hogy méltóztassanak kimondani az állások ideiglenességét. (Felkiáltások: Megmaradunk az eredeti előterjesztések mellett).

Fazekas alispán: Nem akar erőszakoskodni, de már kimondta a határozatot. Különbösen is minden állás ideiglenes, mert az intézkedés joga képviselőtestület kezében van, akkor változtatja, amikor akarja.

Az előterjesztést elfogadják és az állások betöltését f. hó 19-ére tűzi ki az alispán.

Fazekas alispán: Így a mai tárgysorozatot kimerítettnek látom és kérem a jegyzőkönyv hitel sítésére Hédervári Lehel dr. és Jakab Géza urakat.

Még kérem a kijelölt választmány megalakítását. Magam részéről Hédervári Lehel dr. és Jakab Géza urakat kérem fel. Kérem a közgyűlést, hogy a maga részéről is válasszon két tagot. A pályázni óhajtok kérvényeiket hozzám címezve 18-ig adják be.

A képviselőtestület dr. Fuchs Ignác előterjesztésére Héberth Béla és Csepreghy Pál urakat választja a kijelölt választmányba.

Az alispánnak megköszönik magasröptű beszédét.

Hédervári Lehel: Mielőtt a vármegye első tisztviselője elhagyná azt a széket, melyből az imént oly szép és tanulságos szavak hangzottak el, hálátlanúság volna köszönetet nem mondani magas röptű beszédeért. Új köntösben jöttünk össze. A községből város lett. De azok, kik mindig az érdek nélküli beesületességet tartották szem előtt, azokon nem esik változás és az új köntösben is követjük azokat az eszméket, melyeket az alispán úr hirdet, megvédjük az autonómiát, melyben a nemzeti törekvések várát látjuk. Ezt a tételt elfogadjuk (helyeslés a demokraták részéről) és ennek minden felé hangzani kell. Az alispán ur maga is részese volt annak a küzdelemnek, melyre az autonómia adta meg az alapot. Ő fog bennünket ezután vezetni és újabb kijelentését csak a legnagyobb megnyugvással veszem. Igérem, mint országgyűlési képviselő, hogy a község beleletében mindig csak a községi érdeket fogom képviselni, mellőzök minden országos politikát. Legyen a község jövőjéé boldogságának alapjai beesületesség, hazafias érzület, a közfőra való törekvés. A pártok egymáshoz fognak közeledni és mellőzni minden személyi érdeket. Most pedig azt hiszem, mindenki velem kiáltja: „Éljen Fazekas alispán.” (Eljenzés).

Hát ez mi a macska?

Fazekas alispán: Abból a hangulatból, melyet a t. képviselő úr kifejezett, azt veszem ki, hogy az autonómia iránt a legmelegebben érdeklődnek. Ennek megvédéséhez szabadság és önállóság kell. Enélkül nagyot teremteni nem lehet. Egy rab, egy gyámkodás alatt álló egyén existálhat, de nagyra nem viszi. Ujpest sokra van hivatva.

Az ülés befejeződött, az alispán a hívek diadalüvöltése közepette kivonult. És a nap méltó befejezéseként, még az esti órákban is láttunk a gyűlésről hazafelé düllöngő képviselőket....

A kirevolverezett hivatal.

— Párbeszéd. —

SZEMÉLYEK: 1. Egy úr, aki füttyöl.
2. Egy másik úr, aki táncol.

Megjegyzés. A szereplőket nem láthatni, mert az ajtó be van zárva, de a beszédből kivehető, hogy: *Füttyös* ur hangja recesgős, kappanhang, *Táncos* úré pedig tremolázik.

Füttyös: Tehát?

Táncos (kérel en, nyájasan): Mit tehát?

F. (dühösen): Ugyan ne színészkedj előttem is. Hadd ezt a nép számára Engem nem lehet frázisokkal traktálni. Bökd ki: megkapom-e a kért s megígért hivatal? Igen-e, vagy nem?

T. (kenetteljes hangon, mely a meghatottságtól vibrál): Barátom, micsoda kérdés ez? Hisz, te tudod legjobban, hogy legfőbb óhajom, hogy hivatalban légy mellettem, a pártnak meg erkölcsi kötelessége, hogy téged támogasson, de...

F. (sikolt, mint egy veszett velszi bárd): Mit: de?

T. (mőzodesen, egy kis félénkséggel): Van más pályázó is és a párt egy része azt támogatja.

F.: Ki, kicsoda? Miért?

T.: Mert nem tetszik az orrod.

F. (az asztalra csap): Úgy, most nem tetszik az orrom? De mikor a piszokba, a szemétdömbbe turkáltam, akkor jó volt. *Most, mikor az osztozkodásra kerül a sor, kisémmiztek.* (Ordítva): Értsd meg, nem fogom tűrni, hogy a megszolgált konc másé legyen.

T.: No de kérlek...

F.: Ne színészkedj, mondtam már egyszer. Engem ugyan nem fogsz becsapni. Keresztül gázolok mindenkin, ki utamban áll: az első te leszel.

T.: Écén?

F.: Mit bámulsz? Te! Ha nem viszed keresztül megválasztásomat, beperellek, ezekvállak, esődbe kergetlek, felfüggesztetek...

T.: Majd kifizetik a tartozásomat.

F.: Talán a nagy harang?

T.: Nem, hanem a szövetezetek, mint olyanok.

F.: No csak azt lesd. (Sátáni vigyor-gással, majd egy megbotozott őgróf sikoltásához hasonlóan): De ez se baj. Van más fegyverem is. Volt gondom és te tudod, hogy szabálytalanságokat követtettem el veled, — s a mikor akarom, kitekerem zsiráf nyakadat és a te koncod is kútba esik...

T. (ijedten): Az istenért, ne oly hangosan...

F.: Mit, ne oly hangon? Nem törődöm senkivel, semmivel, én vagyok a rombolás, az undor, a bűz, ha rá kerül a sor, de engem be nem esaptok.

T. (könyörög): Jelölünk, megválasztunk, csak hallgass!

F. (békülékenyen): Ez beszéd!

T.: De hogy vigyük keresztül?

F.: *Ugy, hogy kivülem mást nem jelöltök.*

T.: Meg lesz, úgy lesz!

F.: De így is legyen, mert különben...

(Elválnak, Füttyös ballenéken el, egyelőre még nem a fenébe; Táncos ott marad és sir keservesen... siratja ifjúságát, boldogságát, adósságát.)

Pont

Ki nem tud irni, olvasni?

Tanfolyam megnyitás!

Okleveles tanító, aki sok évi gyakorlattal bír,
ingyen-tanfolyamot nyit, irni-olvasni nem
tudó városatyáknak.

A tanfolyamon beszéd- és értelemgyakorlatokra különös súlyt helyezünk. Külön tornaterem, fejbólintási gyakorlatok.

Hülyéknek és dadogóknak külön osztály. Szükség esetén párhuzamos osztályok is lesznek.

Az intézet közelében hidegvíz-gyógyintézet és megfigyelő szanatórium is van.

A jelentkezők kötelesek igazolni, hogy már 2 hete be vannak oltva és ugyanannyi idő óta tartoznak a 48-as kormány-párthoz.

Beiratkozások éjjeli 12 óráig a „Vnuk“-nál. Jelentkezők felvételi vizsgát tartoznak tenni a spricerivásból. Minimum 3 spricer 6 perc alatt.

TELEFON: 48-67.

INTERURBAN: 28.

A tanfolyam aug. 19-én délután 3 órakor veszi kezdetét.

HIREK.

— **Ujtás.** A képviselőtestületi közgyűlésekről felvett jegyzőkönyveket vajmi gyakran kifogásolják. Hitelességükhöz nem egy esetben szó fért. Amennyiben azok nem gyorsírói feljegyzések alapján készülnek. Régi divat a községházán, jegyzőkönyveket hasból, emlékezés után gyártani. Ez az úgynevezett „régis rendszer“ büne volt, de ebben a tekintetben az „új rendszer“ sem különb a réginél. Tekintve a közgyűlésen tárgyalandó ügyek fontosságát: *lapunk gyorsíróit küld a közgyűlésekre és a közgyűlési tudósításokat, gyorsírói feljegyzések alapján közöljük. Szószertint hozzuk a beszédeket: nem javítva, nem változtatva rajtuk. Eme újításról, olvasóink lapunk jelen számának „Közgyűlés“ című rovatából már is meggyőződhetnek.*

— **Tanácsnokok.** A f. hó 14-én tartott városi közgyűlésen intézkedés történt 3 tanácsnoki állás betöltése iránt. Ráday Antal helyettes polgármester és közigazgatási tanácsnok, Hevesi Vilmos adóügyi-, Hoffer Mihály gazdasági tanácsnok lett. Azonkívül lesz még három tiszteletbeli tanácsnok. Fizetés nélkül, ad honores.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Ováry Mária István újpesti lakost, a budapestvidéki pénzügyigazgatóságához számtisztíté kinevezte.

— **Mert nem választó.** Lövy Sándor, nem választó, nincs még ma sem bent a községi választók névjegyzékében. De azért jelölté és megválasztotta őt a kormánypárt. És most, Lövy Sándor — lemond a városi képviselőségről. Lemondását állítólag már be is jelentette. Ez helyes. De hányan — a nem választó, de azért mégis megválasztott városi képviselők közül — fogják követni Lövy Sándor példáját?

— **Halálozások.** Özv. Tresz Károlyné e hó 12-én, 92 éves korában; özv. Vnuk Jánosné szül. Csapkai Erzsébet e hó 10-én, 67 éves korában és Deucht Zsigmond e hó 12-én, 28 éves korában — meghalt.

— **Idegenek.** Holnap lesz a városi tisztújítás. Holnap sok állás kerül betöltésre. És már most javában folynak a kilincselések. A pályázók vigan körleveleznek és kapacitálják a képviselőket. Azt mondják, hogy tömémenten sok idegen pályázott. Különösen a főjegyzői állásra fenekezik a vármegye foga. Szolgabíró, vidéki jegyzőt akar a megye Ujpesten letelepíteni. Rá akarja bérni a képviselőtestületet, hogy mellőzze az itteni érdemes tisztviselőket. Hogy idegeneket válasszon, kik eldicselkedhetnek a megye urainak kegyes jóindulatával. A főjegyzői állásra, nem egy jelöltje van az alispánnak s a főszolgabírónak. Az idegen invázió ellen tiltakozni kell. Az legyen az elv, hogy az új állások csakis községi tisztviselőkkel töltsenek be. Meg kell védeni a községi alkalmazottak érdekeit. Ugy a megyével, mint a kormánypárttal szemben.

— **Baleset.** Az Egyedi-gyár egy munkása Turicsák Janó pénteken délután oly szerencsétlenül akarta egy kerék leesett szíját visszahelyezni, hogy a kerék elkapta és karját két helyen eltörte, ezenkívül fején több kisebb sérülést szenvedett. Jelenleg a Károlyi-kórházban ápolják.

— **A községi demokrata párt nagygyűlése.** Vasárnap, e hó 11-én az »Elite«-kávéház kerthelyiségében a községi demokrata párt népes nagygyűlést tartott, amelyen dr. Vázsonyi Vilmos, Pető Sándor, országgyűlési képviselők és a székesfővárosi III. kerületi demokrata kör küldöttei is részt vettek. A községi demokrata párt elnöke, dr. Kis Sándor üdvözölte a nagyszámban megjelent választókat és a központ küldöttjeit, majd megnyitotta a nagygyűlést. Dr. Wárady Pál, az újpesti „Reform“-párt nevében szólt fel és bejelentette pártja csatlakozását, a községi demokraták küzdelméhez. Dr. Kálmán Ödön, azokról a visszaélésekről beszélt, melyeket a virilis- és a választói névjegyzék elkészítésénél elkövettek. Dr. Cserba Dezső figyelmeztette a választó polgárokat, hogy az esetben, ha a választást megsemmisítik; minden polgár személyesen érdeklődjék, hogy nem-e maradt ki a választók névjegyzékéből. Dr. Vázsonyi Vilmos nagyhatalú beszédében meggyőzte a hallgatóságot, hogy a községi választáshoz semmi köze a függetlenségi politikának és vétek a lakosságot pártszempontok szerint széttagolni. Nagy tetszés közt beszélt még Pető Sándor országgyűlési képviselő, erős küzdelemre hívta fel a polgárokat.

— **Rácz Sándor gyűjteményes kiállítása.** Szeptember Elején Rácz Sándor ismert helybeli festőművész a „Közművelődési Kör“ helyiségében régibb és újabb festményiből gyűjteményes kiállítást rendez. Rácz Sándor kiállítása iránt már eleve is nagy az érdeklődés.

— **Wolfner Tivadar levelei.** Wolner Tivadar volt országgyűlési képviselőt úgy a községi demokrata-, mint a függetlenségi párt jelölte a városi képviselői tisztségre. És Wolfner Tivadar egyike volt azoknak, kik a legtöbb szavazatot kapták. És most a választások után Wolfner levelet írt mind a két párt elnökéhez, melyben megköszönte a választást, egyben bejelentette, hogy lemond a tisztségről. Lemond, mert nem akar az újpesti közéletben résztvenni. Ezek a levelek, Wolfner Tivadar levelei: nem a legszebb világításban tárják elének az újpesti közéletet. Wolfner Tivadar jó gyomrú ember s nem esuda, hogy nem rajong azért, hogy Ujpesten városi képviselő legyen... Pedig, de sok ember tülekedett az inci-finci kis mandátumért, melynek ára sok megalázkodás, kilincselés, kérés és könyörgés volt...

— **Tisztújítás.** Holnap, hétfőn délelőtt 11 órakor, Fazekas alispán elnöklété alatt városunk képviselőtestülete tisztújító közgyűlést tart. Holnap fogják megválasztani a polgármestert, tiszti főügyészt, árvaszéki ülnököt és a főszámvevőt. A polgármester dr. Ugró Gyula lesz. A tiszti főügyészi állásra pályázott eddig: dr. Boros Mór és dr. Miklós Antal. Nagy, erős harc lesz kettőjük között. Az árvaszéki ülnöki állásra komoly pályázók: Adomis Lajos, Deutsch Jenő és dr. Fehér Márton. Az állásokat véglegesen fogják hetölteni, dacára annak, hogy ez törvényellenesség. Mert szabályrendelet nélkül állásokat, — még Magyarországon sem lehet véglegesen betöltetni. A mostani többség bírja Fazekas alispán jóindulatát s ez — mindent megmagyaráz. Ma az övék a hatalom, tehát ide törvény, oda szabályrendelet; mennek a maguk útján: Előre!

— **Halálos baleset.** Kikillai Lajos ismert újpesti polgár e hó 13-án délután Megerre szalmát szállított. Hajtás közben a kocsi-ról leesett s a lovak agyontaposták. Agyrázkódást szenvedett. Temetése e hó 15-én (csütörtökön) volt nagy részvét mellett.

A MUNKA.

Gyáros urak a választáson.

A szociáldemokrata-párt határozatban kimondta, hogy a községi választásokon részt nem vesz, a pártokkal nem szövetezik és csak szemléli az eseményeket. A munkásság nem talált magának helyet a választási küzdelemben, teleslegesen talála a harcot a mai választási rendszer mellett, amely legfeljebb csak agitációs ürügyet ad, de konkrét eredménnyel nem bíztat, mert szocialista képviselő a munkásság szavazataival nem juthatna be a képviselő-testületbe és a polgárság kegyelméből nem akar bejutni.

Amíg a munkásság így a jövőre bizta a maga igazainak diadalra juttatását, a gyáros urak okosabbat tettek és a jelenért dolgoztak. „Tíetek a jövő?“ Am jól van, de a jelen a miénk. A minthogy mindig is a mára gondoltak.

A gyáros urak, a kiváló gavallérok, a jól nevelt dzsentri izraeliták ismét letették a vizsgát. Akik azelőtt Zsoldost körülrajongták, nála telepengedélyekért kilincseltek és teaestélyein szmokingban tisztelegtek, akik a szabadelvű érának pénzzel, hatalommal és erőszakkal hűséges segítő-társai voltak, akik a választási napokon telefonon jelentették: „Zsoldos, 80 embert szállítok!“ azok az emberek most ott temettek a hatalom új birtokosainál.

Hogy az új urak gyűlölik a szabadelvűséget és egész multjuk a gyáros urak és azok környezetének gyalázásával telt el, az semmi.

A gyáros urak szemében az a fő, hogy segítő-társat kell keresni a munkásság ellen. Mert a szabadelvűség, modernség, kultúra mind szép dolog, de a fő a profit, a haszon. Meg kell tehát találni a szövetséges társakat. És arra készen találták a vad szocialista- és munkásgyűlölettől lángoló függetlenségi, reakciós kannibálpártot. Felvették az autómobilra a részeg kócosokat. A benzín és a borsószaga egybevegyült és a Lipótváros gyöngyei összeszókolóztak a koresma-töltelékkel. És miért? Mert a hatalom a kannibálok kezében van. Mert jóba kell lenni a hatalommal. Mert most a városi tanács lesz az elsőfokú iparhatóság, amely majd segíteni fogja őket a munkásnyuzásban, az elnyomásban és az emberleverésben.

Munkások! Résen legyetek, mert a glacé-keztű nem parolázik ingyen a kócosok moeskos kezével.

SPORT.

∞ **Üzleti fogás.** Fuchs Testvérek helybeli cég kirakatában igen sok jogtű van. Jogtű itt, jogtű ott. A „Fuchs Testvérek”-cég vevőközönsége a szervezett munkásság nagy táborából kerül ki. A részletüzletekkel foglalkozó cég legjobb üzleteit a munkásokkal köti. És a cég egyik főnöke, névszerint Fuchs Samu, felesapott koalíciósnak. Egyszerűen függetlenségi lett. És mint jelölt a legnagyobb arcátlansággal esemetéjével együtt oda állt a választási helyiség elé — s akár üzlete előtt, beleesimpszkodott a választók kabátjába, kunyorálván a szavazatokat.

Hányinger nélkül nem lehetett nézni az új függetlenségi törtetését.

Mint hihetetlen hírt hallottuk, hogy adománnyal is járult a koalíciós pártkasszához. **Munkás-fillérek** is voltak közte. Szép számmal.

És a jogtű, a jogokért küzdő munkásság jelvénye, még mindig ott van a „Fuchs Testvérek” cég kirakatában.

∞ **Rákospalotai népgyűlés.** Vasárnap, e hó 11-én, délután 3 órakor népgyűlést tartott a rákospalotai munkásság a következő programmal: 1. A politikai helyzet. 2. Az általános fogyasztási szövetkezet. 3. A sajtó. — Kiss üdvözölte az egybegyűlteket s ajánlatára Felner elnöknek, Markovics János jegyzőnek választották meg. János Károly ujbpesti párttitkár a napirend első pontjához szólalt fel s ismertette a jelenlegi politikai viszonyokat. Erős logikával, meggyőző érvekkel bebizonyította, hogy a mai elposványosodott gazdasági és politikai helyzetből egyedüli kivezető út az általános titkos választójog, amelynek kivívásáért a legmesszebbmenő küzdelemre hívta fel a munkásságot és a jelenlevő polgárságot.

A 2. ponthoz Szutor Károly szólalt fel. Azzal zárta beszédét, hogy szerezzünk sok tagot a szövetkezetnek, iratkozzunk be, mert csak így vehetjük elejét a nyomorúságos megélhetésnek.

A 3. ponthoz Pelczéder Ágoston szólalt fel. Többek közt ismertette, hogy milyen a sajtószabadság Magyarországon. Kimutatta, hogy a profitéhes sajtó lángokat okád a szociáldemokrácia felé, és mégis van sok olyan munkás, aki az olvassa. Felhívja a munkásságot, hogy csak a Népszavát pártolja, mert minden munkásnak erkölcsi kötelessége, hogy a Népszavát járassa. Végül Breeska István buzdító, lelkes szavai után a jelenvoltak elfogadták az ismert határozati javaslatot s az elnök a gyűlést bezárta.

∞ **Sztrájk.** Az „Ujbpesti Egyesült Villamosságai Részv.-Társaság” lakatos-, kovács- és segédmunkásainak sztrájkja még mindig tart. A gyár e munkákra bojkott alatt áll.

EGYESÜLETEK, KÖRÖK.

Az „Ujbpesti Demokrata-Kör” alapszabályait a belügyminiszter láttaozta és jóváhagyta és azok már a kör elnökségéhez le is érkeztek. Az elnökség tüstént hozzáfogott a szervezkedés munkájához s a rendes közgyűlést, mint értesülünk, f. hó 25-én tartja és ugyanakkor az új tisztikart is választja.

Az „Ujbpesti Dalkör” résztvesz az Egri országos dalosversenyén, mely végből f. hó 10-én összpórábat is tartott. A próba oly fényesen sikerült, hogy bátran remélhetjük, miszerint az „Ujbpesti Dalkör” sikerekkel gazdagon tér vissza.

*) **Hírek az U. T. E.-ből.** Az U. T. E. f. hó 25-én rendezte országos athletikai versenyét, népszigeti pályáján. A verseny sikerét már az is biztosítja, hogy aznap a M. A. Sz. kötelékébe tartozó egyletek közül, egy sem tart versenyt, miről a V. T. E.-t a M. A. Sz. előre is biztosította. Nevezések erre a versenyre már is nagy számmal érkeztek.

*) **Az U. T. E.** a közel jövőben Kémény Ernőt, az egylet tehetséges és nagy stíliú atlétáját Prágába küldi, egy összetett versenyre.

A verseny áll:

100 yard síkfutás.

Magas ugrás.

Távol ugrás.

100 yardos gátfutás.

Azt hisszük, Kémény nagy fölnynyel kerül ki majd győztesként e versenyből.

*) **Az U. T. E.** ma tartja első foot-ball-trainingjét, hogy teljesen elkészülve vehesse fel a küzdelmet az őszi első bajnoki fordulóban.

*) **Az U. T. E.** eddig a bajnokságra és a Corinthian serlegre nevezett be.

Felelős szerkesztő: **Negyedi-Szabó Béla.**

Kiadóhivatali főnök: **Feiner László.**

Telefon 72—25.

HIRDETÉSEK.

976/1907. számhoz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az ujbpesti kir. járásbírósnak 1906. évi V. 1203/6. számú végzésével dr. Kányi Arthur ügyvéd által képviselt Hajós és Társa cég felperes részére **Márkus Mór és Grünwald Mór** alperes ellen 400 kor. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 739 koronára becsült ingóságokra a fent idézett kir. járásbírósnak fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak felülfoglaltok követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, **Ujbpesten, Sándor-utca 21.** számú házban **Márkus Mór** lakásán, folytatva **Vasut-utca 10. sz. Grünwald Mór** lakásán leendő megtartására határidőtől **1907. évi augusztus hó 26. napján,** délelőtti fél 12 órájára tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt bitorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy az elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujbpesten, 1907. évi augusztus hó 7. napján.

Kiss h. Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

(P. H.)

Siketnémák,
Hebegők, dadogók,

egyáltalában beszédhibásak tanfolyama,
megnyílik szeptember
1-én. Beiratkozni lehet:

Feldmann Arnold urnál
Ujbpest, Árpád-ut 80|a szám.

Üzlet megnyitási értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy f. é. **július 20-án**

Ujbpesten, Árpád-ut 51. sz. alatt
(a „Brück“-kávéházal szemben)

a mai kornak megfelelő

uri- és női divatáru-üzletet

nyitottam.

Biztosítom a n. é. közönséget, hogy fő törekvésem oda fog irányulni, miszerint mindig a legjobb, legizlésebb árúkat a legolcsóbb árban szolgálhassam.

Raktáram megtekintését és a n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

Weisz Vilmos,

uri- és női divat-áruháza

Ujbpesten, Árpád-ut 51. szám.

Őszi ujdonságok!

Szabott árak!

Kedvezmények:

Az U. T. E. tagjai által vásárolt összegből 5% az U. T. E. zászló-alap javára.

A szervezett munkások által vásárolt összegből 5% a „Munkás-Otthon” alap javára.

Auer-fény.

Van szerencsém t. vevőimnek b. tudomására adni, hogy

**Auer-féle légszesz fel-
szerelési és lámpa-
raktáramat**

**Árpád-ut 68. sz. alá
helyeztem át.**

Az eddig irántam tanúsított szives támogatásért köszönetet mondva, kérem ezen bizalmat részemre a jövőben is megőrizni.

Kiváló tisztelettel

Tiefenbrunner Dávid

Telefon sz. 37—16.

Elvállalom egyes izzótestek felszerelését is.

Kivánatra házhoz küldöm.

Nagy raktár légszesz, csillárok, főzők és e szakmába vágó összes cikkekben.

Huber Ármin

lakatos mester

Ujpest, József-u. 64. sz.

Készít e szakmába vágó munkákat mérsékelt díjazás ellenében.

Elvállal légszesz, vízvezeték, kutak stb. szakszerű berendezését jutányos árban.

Költségvetés ingyen.

13

100.000 korona

hagyatéki pénz, Ujpest és rákospalotai ingatlanokra I. és II. helyre kiadatik. Bővebb értesítést ad:

SEBŐK DÁVID

Árpád-ut 46. ajtó 6.

Telefon 19—95.

17

**JBOLYAILLATOS
MANDOLA KORPA**
a bőr finomra simítja és megtartja az arca fiatal és élénk kinézetét.
Rajonra helyezett és szappannal az arca mosható.
KIZÁRÓLAGOS KÉSZÍTŐ!
A. Mutschkowsky
BECS, I. LUGECK 3. SZ.

Rákospalotán

a nyugoti pályaműhelyek közelében 75, 200 és 300 □-öles házhelyek 10 évi részlettörlesztésre 6% kamat mellett megvehetők. Továbbá drága kamatu kölcsönök 5% kamatu kölcsönökre kicseréltetnek.

Bővebbet: **KOLMAN J. GYULA** ingatlan és jelzálog forgalmi irodájában

Ujpest, Árpád-ut 68. szám.

12

Hirdetéseket
**felvesz a
kiadóhivatal**

Telefon:

72-25.

16

Magyar motor- és gépkészítő
műhely

Ujpest, Deák-utca 51. szám.

Iparosok és gyárosok figyelmébe!

Készíték

Hartmann L.-féle precíz bensin-, légszesz-, nyersolaj-, szivógáz- és gőzmotorokat 1/2 lóerőtől 25-ig.

Különféle gépfurók, kések és marók elsőrendű anyagból.

Bármily rendszerű motorok és gépek javítása, átalakítása és szerelése elvállaltatik.

19

Előrehaladt idény

miatt a raktáron levő összes nyári készletemet mélyen leszállított árban eladom.

Együttal felemlíteni bátorodom, hogy raktáromat a legujabb és legdivatosabb

őszi- és téli cikkekkel felfrissitem, úgy hogy az igen tisztelt vevőközönség legkényesebb igényeit a legpontosabban kielégíthetem.

Ajánlom **uri- és női fehérneműimet** a legegyszerűbb a legfinomabb kivitelig, valamint **őszi- és téli szöveteket, schiffonokat, pamut- és lenvásznakat.** Továbbá kötő- és horgoló pamutok és cérnák, kötő- és himzőselymek nagy választékban.

Nyakkendők dús választékban.

kiváló tisztelettel

HARASZTI KÁLMÁN,

uri-, női-divat és rövidáru kereskedő
Ujpest, Árpád-ut 24. szám.

15

Kérem a címre ügyelni!

!Kirándulók figyelmébe!

Horváth Imre

vendéglője

Ujpest, Vasut-u. 85.

(a rákospalotai vasut-állomással szemben.)

Telefon: 33—85.

Kényelmes vasuti- és villamos közlekedés.
Gyönyörű kerthelyiség. — Naponta zene.

Általánosan elismert jó konyha és kitűnő italok.

Társasvacsorák megrendelhetők.

Szalmaözegek találkozó helye. 14

Szabó Kálmán

fűszer üzletét

Ujpest, Erzsébet-u. 29.

szám alól

Tavas-z-u. 26. szám alá

(átellenes sarok)

helyezte át.

20

„SZABADSÁG”
KÖNYVNYOMDAI INTÉZET
UJPEST, TAVASZ-U. I. SZ.

KÖNYVKÖTÉS ZET

TELEFON: 72-25.

TELEFON: 72-25.

Blasz József kávéháza, Árpád-ut 40.

Szolid árak. ✱ Reggelig nyitva. ✱ Pontos kiszolgálás. ✱ Naponta reggelig zene. ✱ Telefon 14—89.

E hirdető rovatban minden szó egy szeri beiktatása közönséges nonpareille betűkből 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér. A legkisebb hirdetés díja 10 szóig 40 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre ingyen ad felvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetésekét kívánatra díjtalanul szerkesztet.

Levélbeli tudakozásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélblyegeket mellékelik. Tudakozásoknál a hirdetés száma a kiadóhivattal mindenkor közlendő. Kiadóhivatal: Ujpest, Tavasz-utca 1. szám. Telefon: 72—25.

Kiadó lakás 3 szoba, konyha, kamara stb. mellékhelyiségből álló lakás kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1	Vendéglő jóforgalmu, szép kert-helyiség, teljes berendezéssel, házzal együtt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 3	Kerti fecskendező megvételre kerestetik. Ár és pontos címet a kiadóhivatal „Kert” jelige alatt továbbít. 5	Motor kerékpár. megvételre kerestetik. Kiss Béla, Váci-ut 171. 7	Uri családhoz házvezetőnőnek ajánkozik fiatal özvegy. Cím a kiadóhivatalban. 10	Pénztárosnő felvétetik Ujpest, Király-utca 42. sz. alatt. 27
Házvétel. Vennék házat 3—4 szobás lakással és kerttel. Részletes ajánlatok „Készpénz” jelige alatt a kiadóhivatal címére küldendő. 2	Nyomdásztanonc ki 14-ik életévét betöltötte és legalább 2 középszintű jó eredménnyel végzett felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 4	8000 □-öl kitünő szántóföld, melyet parcellázni lehet, eladó. Bővebbet Ujpest, Tavasz-utca 1. sz. 6	2ülékes kocsit megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 6	Palota-Ujfalun eladó 336 négyzetöltelek. Pázmán-u. 86. Műhelyteleppel szemközt. Ajánlatok Winkler Simonhoz, Árpád-ut. 26	

Camis- és Stock-féle gyógycognac
kiárulás miatt 3 korona.

Drogeria

Camis- és Stock-féle gyógycognac
kiárulás miatt 3 korona.

Ujpesten, Árpád-ut 60. szám.

Női- és férfi óvszerek, haskötők, egyenesstartók, müllabak, kezek állandóan raktáron.

Telefon 87—78. sz.

Áraim:

Telefon 87—78. sz.

Angol illatszert, 1 deka K. f. —.60
Francia illatszert, 1 deka —.40

Roger-Gallet illatszerei:

Verra Violette ibolya 4.—
Violette Ambrée 5.50
Peau de Espagne 3.80
Iris-blanc 3.50
Florenta 5.50

Eau de Cologne (kölni viz).

Belföldi, 50 gramm ürtartalom 1 üveg 1.—
" 50 " 3 " 1.80
Jean Maria Farina, 1 üveg 50 gramm 1.—
" 3 " 50 " 2.—
4711-es valódi, 1 üveg 50 gramm 1.—
" 1 " 50 " 2.20

Az összes arcz-krémek raktáron tartatnak.

Dianna-krém éjjeli használatra 1.40
Dianna-krém nappali használatra 1.40
Dianna-szappan 1.40
Földes-féle Margit-krém —.90
Máramarosi lilium arcz-krém —.90
Máramarosi lilium-szappan —.70
Krieger-féle akácza-krém 1.90
Krieger-féle akácza-szappan —.90

Hajfestőszerek minden színben.

1.—, 2.—, 3.—, 4.— és 5.— korona.

Odol, nagy üveg 1.60
Odol, kis üveg 1.10
Grensil, kis üveg —.60
Thymol, kicsi —.60
Thymol, közép 1.30
Thymol, nagy 1.60
Szájvizek, a legjobb minőségben, 1 liter 2.—

Szobailatok.

Fenyőillat, kisüveg 1.—
Fenyőillat, 1/2 liter ürtartalom 2.—
Fenyőillat, 1 liter ürtartalom 3.—

Kielhauser-féle az összes illatokban K. f. —.80
Savoly —.80

Vegyszerek.

Benzin, szagtalan, a legfinomabb 1 kgr. —.80
Vaselin, fehér vagy sárga 1 kgr. 1.20
Naphtalin, fehér jegcezes 1 kgr. —.50
Rovarpor 1 kgr. 2.50
Viasz, egész tiszta, méhviasz 1 kgr. 3.50

Irigateurok, teljesen felszerelve értendő.

Email, 1 liter ürtartalom 2.—
Email, 1 és fél liter ürtartalom 2.50
Brenzálvány, vizmagasságot jelző mértékbeosztással, 1 és fél liter ürtartalom 5.—

Müllabak méret után 20 koronától 400.—
Havi kötők 2 " 5.—
Haskötők, méret után 3 " 15.—
Küldők kötők 2 " 10.—
Sérvkötők, méret után 3 " 25.—
Léggárnák 4 " 10.—
Vízátlatlan jégtömlő 1 " 5.—
Parafa-ágybetét, a legszebb gummi 1 méter 8.—
Suspensorium —.50 fillértől 5.—

Óvszerek,

a legfinomabb gummiból, a következő árak mellett:

12 darab egész jó minőségű 2.—
12 darab Neverip selyem vékony 3.—, 4.— és 5.—
20 darabból álló mintagyűjtemény 6.—
Ágytál, ovális és gömbölyű 3.— és 4.—
Szoba-klozetek elegáns kvtitel 25.—
„Bidet” 10.— és 15.—

Tisztelettel

ifj. FODOR IGNÁCZ

gyógyáru kereskedő.

Községi szegénységi bizottsággal ellátott betegek kötszereket díjtalanul kapnak.

Női- és férfi óvszerek.

Széchenyi-kávéház,

UJPEST, Váci-ut 1. sz.

Jó italok.

Pontos kiszolgálás

Hideg buffet.

„Szabadság” könyvnyomda Ujpest, Tavasz-utca 1.

Tulajdonos
Hirschler
Sándor.